

Sygnatura akt X C 765/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G. W., dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w G. W. X Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Andrzej Miszczak

Protokolant: sekr. sąd. Marta Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r. w G. W.

na rozprawie sprawy z powództwa W. W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Powiatowemu Inspektoratowi Weterynaryjnemu w G. W., którego reprezentuje P. w G. W.

o zapłatę

I. **oddala powództwo,**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego 3 600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.**

UZASADNIENIE

W. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego 23 294,18 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że decyzją z 10 lutego 2017 r. P. na podstawie art. 49 ustawy z dnia 11.03.2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt przyznał mu odszkodowanie ze środków budżetu Państwa w wysokości 332 73,98 zł za 3 200 sztuk indora, zabitych z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej w wyniku działań podjętych w ramach zwalczania ptasiej grypy. W ocenie powoda odszkodowanie to jest zaniżone o kwotę dochodzoną pozwem odpowiadającą wartości podatku VAT w stawce 7% od przyznanej kwoty odszkodowania. Podniósł, iż przyznane mu odszkodowanie nie jest odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej zwierzęcia, a tym samym nie spełnia warunków określonych w art. 49 ust. 2 ww. ustawy.

Skarb Państwa – P. w G. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych.

Na wstępie podniósł, iż statio fisci strony pozwanej oznaczony w pozwie nie istnieje. Z kolei odnosząc się do argumentów pozwu zaznaczył, że powód nie podważając dokonanego szacowania żąda uwzględnienia podatku VAT w przyznanym odszkodowaniu, którego to podatku nie przewidują przepisy na które się powołuje. W ocenie pozwanego przyznanie odszkodowania ze środków budżetu państwa za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej nie podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, gdyż nie mieści się w katalogu art. 5 ustawy o VAT.

Pismem z dnia 21.07.2017 r. powód sprecyzował oznaczenie statio fisci strony pozwanej podając, iż jest nim Powiatowy Inspektorat Weterynarii w G..

Postanowieniem z dnia 8.09.2017 r. Sąd Rejonowy w G. W. oznaczył stronę pozwaną jako Skarb Państwa – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w G., reprezentowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. prowadzi indywidualne gospodarstwo rolne w miejscowości O., w gminie D., w ramach którego hoduje indy. Dokonuje on dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej, korzystając ze zwolnienia z opodatkowania VAT, jako rolnik ryczałtowy. Nie jest czynnym podatnikiem VAT, nie ma obowiązku wystawienia faktur za wykonywane czynności. Dostarczając produkty rolne dla czynnego podatnika VAT dostaje od nabywcy fakturę VAT-RR dokumentującą transakcję, której produkty rolne nabywca obejmuje zryczałtowanym podatkiem VAT w wysokości 7 % i taką kwotę (brutto) wypłaca rolnikowi ryczałtowemu.

30 marca 2016 r. powód zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę kontraktacji na podstawie której zobowiązał się sprzedać tej spółce drób rzeźny w ilości 3.200 sztuk indora. Cenę brutto 1 kg drobiu przy wadze 19-21 kg strony ustaliły na 5,56 zł za kg. Na każdą partię dostarczonego drobiu ww. spółka zobowiązała się wystawić fakturę VAT-RR.

Powód 25 października 2016 r. zakupił od (...) sp. z o.o. w K. pisklęta indycze indor za 30 280,20 zł, w tym 2 242,98 zł podatku VAT 8%, a 31 października 2016 r. od tej spółki paszę 10-12 tyg w ilości 7,2t za kwotę 9 522,50 zł, w tym 705,37 zł podatku VAT o stawce 8%. 29 sierpnia 2016 r. wykonał legalizację gaśnic, wymianę proszku w gaśnicach, za co zapłacił 442,80 zł, w tym 82,90 zł podatku VAT (23%). Za wrzesień, październik, listopad, grudzień 2016 r., styczeń 2017 r. powód winien zapłacić czynsz dzierżawny w wysokości po 1 968 zł brutto, w tym 368 zł podatku VAT (23%). 15 września 2016 r. na zlecenie powoda wykonano badania mikrobiologiczne, za co zapłacił 120 zł brutto, w tym 8,89 zł podatku VAT (8%). 29 września 2016 r. wykonano dezynfekcję i deratyzację w fermie drobiu, za co powód winien zapłacić 1 125,36 zł brutto, w tym 83,36 zł podatku VAT (8%). 14, 28 września 2016 r. powód winien zapłacić za utylizację odpadów po 210,60 zł brutto, w tym po 15,60 zł podatku VAT (8%). Za dezynsekcję 6.10.2016 r. powód winien zapłacić 184,50 zł brutto, w tym 34,50 zł podatku VAT (23%). 25.10.2016 r. powód nabył pasze za łączną kwotę 36 807,32 zł brutto, w tym 2 726,47 zł podatku VAT (8%) oraz mieszanki paszowe za kwotę 13 12,48 zł brutto, w tym 976,48 zł (8%). Do 14.11.2016 r. powód winien zapłacić za energię 1 706,99 zł brutto, w tym 319,19 zł podatku VAT (23%). Do 21.11.2016 r. powód winien zapłacić za energię 2 579,15 zł brutto, w tym 482,28 zł podatku VAT (23%). Do 14.12.2016 r. powód winien zapłacić za utylizację 168,48 zł brutto, w tym 12,48 zł podatku VAT (8%). Do 23 lutego 2017 r. powód winien zapłacić za pasze 75 189,50 zł, w tym 5 569,59 zł podatku VAT (8%). Do 9 lutego 2017 r. powód winien zapłacić za pasze 68 079,65 zł brutto, w tym 5 042,94 zł podatku VAT (8%). Do 16.01.2017 r. powód winien zapłacić za energię 1 673,11 zł brutto, w tym 312,86 zł podatku VAT (23%). Do 23.02.2017 r. powód winien zapłacić za ogrzewanie 14 268 zł brutto, w tym 2 668 zł podatku VAT (23%). Do 11.01.2017 r. powód winien zapłacić za utylizację 421,20 zł brutto, w tym 31,20 zł podatku VAT. Do 14.01.2017 r. powód winien zapłacić za utylizację 286,42 zł brutto, w tym 21,22 zł podatku VAT (8%). Do 19 stycznia 2017 r. powód miał zapłacić za energię elektryczną 2 524,23 zł brutto, w tym 47,01 zł podatku VAT (23%). Do 25.01.2017 r. powód miał zapłacić za utylizację 210,60 zł brutto, w tym 15,60 zł podatku VAT (8%). 11.01.2017 r. wykonano na zlecenie powoda deratyzację za kwotę 334,80 zł brutto, w tym 24,80 zł podatku VAT (8%). Do 9.02.2017 r. powód winien zapłacić za paszę 45 707,58 zł brutto, w tym 3 385,75 zł podatku VAT (8%).

W dniu 22.04.2016 r. powód sprzedał (...) sp. z o.o. żywiec indyczy za łączną kwotę 447 107,80 złotych, w tym otrzymał od tej spółki zryczałtowany podatek VAT w kwocie 29 250,04 zł.

dowód

- umowa kontraktacji z dnia 30.03.2016 r., k. 12;
- faktura VAT z dnia 25.10.2016 r., k. 13;
- faktura VAT z dnia 31.10.2016 r., k. 14;
- faktura VAT-RR z dnia 22.04.2016 r., k. 15
- Faktury k.83-111

- zeznania powoda k.116

(...) Wojewódzki Lekarz Weterynarii nakazał natychmiastowe zabicie całego stada indora należącego do powoda, w gospodarstwie położonym w O..

Dnia 04.01.2017 r. dokonano oszacowania zabitych zwierząt, na okoliczność którą sporządzono protokół. Szacowania dokonały trzy osoby: E. P., H. K. i A. B.. Przy szacowaniu wszystkie te osoby uwzględniły gatunek, wiek, kondycję, płeć, wartość hodowlaną lub użytkową, wartość jednostkową według dokumentów poświadczających cenę zakupu zwierzęcia. Tak samo oznaczyły ilość sztuk indora 19 tygodniowych na 3 122 sztuki i ich masę jednostkową na 20,90 kg. Przy czym dwie pierwsze osoby szacujące oznaczyły cenę za 1 kg indora na 5,20 zł, zaś trzecia osoba na – 4,90 zł. Łącznie wyliczono średnią wartość z trzech ww. szacowań na kwotę 332 773,98 zł. Przyjęte przy szacowaniu ceny jednostkowe były cenami netto. Przyjęto je w oparciu o dane z ww. umowy kontraktacji z dnia 30.03.2016 r. oraz dane z (...) mięsa drobiowego nr (...) z dnia 12.01.2017 opublikowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Powód nie zgłosił zastrzeżeń do oszacowanej wartości odszkodowania przy sporządzaniu ww. protokołu.

Pismem z 26 stycznia 2017 r. powód zwrócił Inspekcji Weterynaryjnej, Powiatowemu Inspektoratowi Weterynaryjnemu w G. W. uwagę, że przyjęcie ceny netto za 1 kg było nieprawidłowe, albowiem jest on rolnikiem ryczałtowym i przyjęcie wartości netto rodzi po jego stronie stratę.

Pismem z dnia 03.02.2017 r. zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania dowodowego dotyczącego wypłaty odszkodowania ze środków budżetu państwa za zabite z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej.

Decyzją z dnia 10.02.2017 r., nr PIW- (...) - (...) P. w G., na podstawie art. 49 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt przyznał powodowi odszkodowanie ze środków budżetu państwa w wysokości 332 773,98 zł za stado 3 200 sztuk indora, zabitych z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej, tj. decyzji nr (...) z dnia 03.01.2017 r. Odszkodowanie to zostało w całości wypłacone powodowi.

Dowód:

- pismo powoda z dnia 26.01.2017 r., k. 16;
- protokół szacowania z dnia 04.01.2017 r., k. 44-44v;
- zawiadomienie z dnia 03.02.2017 r., k. 41;
- decyzja Powiatowego Lekarza Weterynarii w G. W. z dnia 10.02.2017 r., k. 45-45v.
- zeznania świadka E. P. k.115-116
- zeznania świadka H. K. k.116
- zeznania powoda k.116

Z opinii biegłego sądowego z zakresu drobiarstwa R. G. (1) wynika, że kwota należnego powodowi odszkodowania ze środków budżetu państwa za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej powinna wynieść 314 060,71 zł netto. Biegły przyjął przy tym ilość indorów 3 122 sztuki, średnią wagę 20,20 kg i średnią cenę netto w wysokości 4,98 zł jako właściwą dla całej Polski. W okręgu zachodnim cena za 1 kg wynosiła 4,89 zł

Dowód:

- opinia biegłego R. G., k.124-133

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne w całości.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że powód prowadzi indywidualne gospodarstwo rolne w miejscowości O., w ramach którego hoduje indory. Bezspornym również było, iż dokonuje on dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej, korzystając ze zwolnienia z opodatkowania VAT, jako rolnik ryczałtowy. Strony były również zgodne, że decyzją z dnia 10.02.2017 r. P. w G., na podstawie art. 49 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt przyznał powodowi odszkodowanie ze środków budżetu państwa w wysokości 332 773,98 zł za stado indora, zabitych z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej, tj. decyzji z dnia 03.01.2017 r. Żadna ze stron nie kwestionowała ustaleń komisji szacującej 4.01.2017 r. stado powoda, dotyczących ilości zabitych zwierząt, ich masy, wieku, gatunku, kondycji. Tym samym sąd przyjął, że bezsporne między stronami jest, że zabito indory 19 tygodniowe w ilości 3 122 sztuk o średniej wadze 20,90 kg, co łącznie dawało wagę zabitego stada 65 249,80 kg. Odnośnie opinii biegłego w tym zakresie sąd odniesie się w dalszym fragmencie uzasadnienia.

Spór pomiędzy stronami dotyczył zasady i wysokości należnego powodowi od pozwanego odszkodowania ze środków budżetu państwa za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej. Początkowo powód formułował podstawę faktyczną żądania pozwu zasadzającą się do sporu prawnego o to, czy kwotę ujętą w decyzji należy powiększyć o 7 % podatku VAT. Następnie uściślił swoje stanowisko wskazując, że kwestionuje wysokość przyznanego odszkodowania i wniósł o powołanie biegłego, którego opinia wykazałaby, że przysługuje mu wyższe odszkodowanie, niż wskazane w decyzji.

Na wstępie należało rozważyć zasadność zarzutu pozwanego dotyczącego prawidłowości oznaczenia statio fisci strony pozwanej.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29.01.2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej organami Inspekcji są: 1) Główny Lekarz Weterynarii; 2) wojewódzki lekarz weterynarii, jako kierownik wojewódzkiej inspekcji weterynaryjnej wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie; 3) powiatowy lekarz weterynarii, jako kierownik powiatowej inspekcji weterynaryjnej wchodzącej w skład niezespolonej administracji rządowej; 4) graniczny lekarz weterynarii. Przy czym według art. 11 ust. 2 tej ustawy powiatowy lekarz weterynarii wykonuje swoje zadania przy pomocy powiatowego inspektoratu weterynarii, którego jest kierownikiem. Wobec powyższego i ostatecznego stanowiska powoda w tym zakresie sąd oznaczył pozwanego jako Skarb Państwa – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w G., reprezentowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w G..

Przechodząc do dalszych rozważań wskazać należy, iż roszczenie powoda przeciwko pozwanemu zostało oparte na przepisach art. 49 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1539 ze zm.).

Zgodnie z art. 49 ust 1-3, 8 i 13 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt za bydło, świnie, owce, kozy, konie, kury, kaczki, gęsi, indyki, perlice, przepiórki, kuropatwy, bażanty, strusie (*Struthio camelus*), jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych (jeleń szlachetny - *Cervus elaphus*, jeleń sika - *Cervus nippon* i daniel - *Dama dama*), rodziny pszczoły (pszczoła miodna - *Apis mellifera*) oraz ryby słodkowodne zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za takie zwierzęta padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa (ust. 1).

Odszkodowanie przysługuje w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia (ust. 2).

Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców (ust. 3).

Decyzja w sprawie odszkodowania wydana przez powiatowego lekarza weterynarii jest ostateczna. Posiadacz zwierzęcia niezadowolony z tej decyzji może, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu rejonowego (ust. 8).

Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia: 1) tryb powoływania i odwoływania rzeczoznawców, 2) wymagania w zakresie kwalifikacji lub przygotowania zawodowego, 3) sposób ustalania wysokości wynagrodzenia przysługującego rzeczoznawcom i jego wypłaty, 4) szczegółowy tryb i sposób szacowania zwierząt oraz zniszczonych z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej produktów pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego, jaj wylęgowych, pasz oraz sprzętu, w tym sposób dokumentowania przeprowadzonych czynności - mając na względzie zapewnienie rzetelnego szacowania.

Odnosząc przywołane regulacje prawne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że powód wnosząc powództwo w dniu 09.03.2017 r. (k.17) zachował termin miesięczny od dnia doręczenia mu decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii w G. z dnia 10.02.2017 r.

W sprawie powód stał na stanowisku, że przyznane mu ww. decyzją odszkodowanie nie odpowiada wysokości wartości rynkowej zabitych zwierząt. Wobec tak postawionego zarzutu strony powodowej, na wniosek powoda, sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu drobiarstwa na okoliczność ustalenia wysokości należnego powodowi odszkodowania ze środków budżetu państwa za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej.

Z opinii biegłego sądowego z zakresu drobiarstwa R. G. (1) wynika, że kwota należnego powodowi odszkodowania powinna wynieść 314 060,71 zł netto. Wyliczenia tego biegły dokonał przyjmując ilość indorów w wysokości 3 122 sztuk, średnią masę zwierzęcia na poziomie 20,20 kg, cenę skupu żywca netto w wysokości 4,98 zł, jako obowiązującą dla całego kraju.

Zastrzeżenia do tej opinii zgłosiła strona powodowa podnosząc, że błędne jest przyjęcie przez biegłego średniej masy zwierzęcia na poziomie 20,20 kg, gdyż waga ta została oznaczona w protokole szacowania z 04.01.2017 r. w wysokości 20,90 kg, wynikała z faktycznego ważenia zwierząt, a żadna ze stron jej nie kwestionowała. Ponadto powód zarzucił, że biegły bezzasadnie czyni jedyną podstawą wyliczenia odszkodowania cenę skupu indora w postaci średniej krajowej oznaczonej w danych ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sytuacji gdy ma zostać ona określona na podstawie średniej z trzech kwot szacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców.

Faktycznie w protokole szacowania z dnia 04.01.2017 r. oznaczono średnią masę zwierzęcia wagę w wysokości 20,90 kg. Masa ta wynikała z rzeczywistego ważenia reprezentatywnej grupy zwierząt, a żadna ze stron jej nie kwestionowała. Tym samym sąd nie znalazł podstaw, aby tą niesporną między stronami okolicznością podważać i opierać się na teoretycznych, abstrakcyjnych wnioskach biegłego i dlatego oceniając wysokość należnego powodowi odszkodowania przyjął, że waga indora wynosiła 20,90 kg a łącznie stado ważyło 65 249,80 kg.

Z protokołu szacowania wynika również, że stado liczyło 3 122 sztuki a nie jak błędnie podano w decyzji (...) 200 sztuki. Ustalenie protokołu w tym zakresie nie było kwestionowane. Ponadto wysokość odszkodowania w decyzji wprost wynika z protokołu szacowania, na podstawie którego ustalono, że zabiciu podlega 3 122 sztuki, co winno skutkować odszkodowaniem w wysokości 332 773,98 zł (3 122 sztuki x 20,90 kg = 65 249,80 kg). Tym samym wskazanie w decyzji (...) 200 sztuk nie jest prawidłowe i nie odpowiada pracom komisji oraz stanowiskom stron.

Podstawę wyliczenia spornego odszkodowania ma stanowić średnia z trzech kwot szacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców. Średnia taka wynosi 332 773,98 zł, co kwestionował powód. Tym samym aby ocenić metodologię pracy rzeczoznawców należało ocenić, czy przyjęte przez nich metody szacowania odpowiadają wartości rynkowej ubitego stada. Tym samym sięgnięcie po dane z zintegrowanego systemu rolniczej informacji rynkowej w ocenie sądu było zasadne, jednakże rację ma powód, że biegły analizując tą okoliczność

winien skupić się na rynku lokalnym a nie krajowym. (...) rolniczej informacji rynkowej w zakresie rynku mięsa drobiowego dzieli się na makroregiony: północy, centralny, południowo – wschodni i zachodni. Zdaniem orzekającego sądu biegły do ustalenia wysokości należnego odszkodowania winien posłużyć się stawką właściwą dla makroregionu zachodniego, jako rynku lokalnego właściwego dla powoda. Biegły do swojej opinii załączył wydruk notowania z okresu 2 -8.01.2017 . (k.131) z którego sam przyjął stawkę krajową oraz w którym ujęta jest stawka właściwa dla regionu powoda – makroregion zachodni – 4,89 zł za 1 kg.

Powyższe błędy biegłego nie powodowały jednocześnie konieczności uzupełnienia przez niego opinii, albowiem takie uzupełnienie nie wymagało wiadomości specjalnych a sprowadzało się do wykonania prostych operacji matematycznych. Nie jest przy tym wiadomością specjalnością okoliczność, że województwo (...), powiat (...), gmina D. należy zakwalifikować do makroregionu zachodniego. Tym samym skoro łączna masa zabitego stada wynosiła 65 249,80 kg to przy przyjęciu stawki 4,89 zł za 1 kg (właściwej dla makroregionu zachodniego) należne odszkodowanie winno wynieść 319 071,52 zł netto.

W tym miejscu podkreślenia wymaga charakter i istota odszkodowania przyznawanego na podstawie art. 49 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Regulacja ta jest przykładem odpowiedzialności odszkodowawczej za zdarzenia będące wynikiem realizacji określonych zadań państwa, mających na celu zapewnienie ochrony takich wartości jak zdrowie i życie ludzkie. Jest to także wynik konstytucyjnej normy nakazującej wspieranie rolnictwa. Innymi słowy państwo poprzez właściwe organy podejmuje działania, w tym wydaje decyzje, niezbędne do zapobiegania i zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych wśród zwierząt, które mogłyby zagrozić zdrowiu lub życiu ludzkiemu. Oczywiście tego rodzaju działania zasadniczo wywołują szkody u posiadaczy zwierząt. Nie jest jednak tak, że odszkodowanie to wypłacane jest z uwagi na wadliwe działanie państwa, winę jego organów. Nie można bowiem powiedzieć, że ptasia grypa, która została stwierdzona w stadzie powoda jest wynikiem zawinionego zachowania ze strony Państwa Polskiego, stąd winno ono naprawić szkodę, jakiej doznał powód w związku z koniecznością uboju. Powód takich okoliczności nie chciał nawet udowodnić, a tylko w takiej sytuacji, w ocenie sądu istniałaby możliwość restytucji pełnej szkody po stronie powoda.

Powód w swojej argumentacji prawnej odnosił się do przykładów z orzecznictwa i doktryny prawnej dotyczącej naprawienia szkody w przypadku osób nieprowadzących działalności gospodarczej oraz zarejestrowanych jako czynni podatnicy podatku VAT. Sprawy te najczęściej dotyczyły wypłaty odszkodowania za szkody w pojeździe mechanicznym i w przypadku osób, które nie mogły odliczyć podatku VAT winny być ustalone i wypłacane w kwotach brutto, a więc z VATem. Słuszne to stanowisko, nie może być jednak wprost przenoszone na grunt niniejszej sprawy, albowiem inna jest podstawa odpowiedzialności pozwanego a inna sprawcy wypadku komunikacyjnego, czy jego ubezpieczyciela. Pozwany winien wypłacić odszkodowanie w wysokości odpowiadającej wartości rynkowej zabitych zwierząt, co nie oznacza, że ustawodawca ustalił pełną odpowiedzialność Skarbu Państwa za wszystkie uszczerbki majątkowe pozostające w związku przyczynowo – skutkowym z nakazem zabicia stada. Zaś samo sformułowanie „wartość rynkowa” nie przesądza, że chodzi o wartość brutto, a tym bardziej, że chodzi o kwotę jaką powód otrzymałby od (...) sp. z o.o. w P. na podstawie umowy kontraktacji z 30.03.2016 r.

Ustawodawca w art. 49 ust. 2 ustawy przewidział takie rozwiązania prawne z uwagi na słuszny ogólnospołeczny cel, gdyż precyzyjne ustalenie ogniska choroby, a tym samym podmiotu odpowiedzialnego za wyrządzenie szkody, jest w takim wypadku niewykonalne. Kwota odszkodowania ma pomóc odbudować stado i kontynuować działalność rolniczą a nie ma za zadanie kompensować pełną szkodę rolnika i stanowić swego rodzaju świadczenie z umowy ubezpieczenia, gdzie państwo przejmuje pełną odpowiedzialność za wystąpienie choroby zakaźnej w stadzie rolnika.

Podobne rozwiązania prawne ustawodawca przewidział przy unormowaniu odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody łowieckie na podstawie ustawy Prawo łowieckie. W odniesieniu zaś do tych ostatnich szkód w wyroku z dnia 3.12.2008 r. Sąd Najwyższy (V CSK 310/08, Lex 484695) stwierdził, iż zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 k.p.c. nie ma charakteru absolutnego, gdyż już sam kodeks cywilny przewiduje wiele odstępstw od tej zasady. Podkreślił, że ograniczenia odszkodowawcze są zamieszczone również w ustawach szczególnych, w tym w art. 49 Prawa łowieckiego i skonkretyzowane w rozporządzeniu wykonawczym. Ponadto wprost wskazał, iż przepisy

odszkodowawcze przewidziane w prawie łowieckim, dotyczące szkód łowieckich (art. 46-50) mają charakter *lex specialis* wobec przepisów Kodeksu cywilnego.

Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w B. w wyroku z 3 lipca 2012 r. w sprawie (...) S.A./Bd (...) wskazał, że w art. 49 ust. 11 ustawy z 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ustawodawca nie posłużył się wprost wyrażeniem "odszkodowanie", tym niemniej pojęcie "zwrot faktycznie poniesionych wydatków" należy także utożsamiać z odszkodowaniem, tyle że nie pełnym, o jakim mowa w art. 361 § 2 k.c., ale ograniczonym do szkody rzeczywistej (*damnum emergens*), bez możliwości ubiegania się o odszkodowanie także za utracone korzyści (*lucrum cessans*). Pogląd ten zaakceptował Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 8 kwietnia 2014 r. sygn. akt II OSK 2695/12.

Analogicznie zatem, w ocenie sądu rozpoznającego sprawę, należy uznać, iż art. 49 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt regulujący ustalenie wysokości odszkodowania i podmiot obowiązany do jego zapłaty stanowi przepis szczególny w stosunku do przepisów Kodeksu cywilnego regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą. Obie instytucje odszkodowań są bowiem zbieżne zarówno pod względem charakteru, jak i celu w jakim zostały unormowane. Tym samym wyłączenie art. 49 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt może stanowić podstawę do ustalenia odszkodowania ze środków budżetu państwa za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z § 6 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30.07.2009 r. w sprawie rzeczoznawców wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do przeprowadzenia szacowania (Dz. U. z 2009 r., Nr 142, poz. 1161) szacowanie zwierząt powinno nastąpić przed zabiciem lub poddaniem ubojowi zwierzęcia z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej, a w przypadku zwierzęcia padłego w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ - niezwłocznie po jego padnięciu (ust.1).

Wartość rynkową zwierzęcia podlegającego szacowaniu ustala się, uwzględniając:

- 1) w przypadku zwierząt rzeźnych - gatunek, masę, kondycję i wiek zwierzęcia;
- 2) w przypadku zwierząt wpisanych do ksiąg lub rejestrów hodowlanych - gatunek, masę, kondycję, wartość hodowlaną lub użytkową oraz wiek zwierzęcia;
- 3) w przypadku ryb - gatunek, ilość, masę oraz wartość hodowlaną lub użytkową;
- 4) dokumentację hodowlaną oraz dokumenty poświadczające cenę zakupu zwierzęcia, jeżeli dokumenty te były wystawione i możliwe jest ich uzyskanie dla celów szacowania;
- 5) aktualną cenę rynkową zwierzęcia w dniu szacowania oraz informacje określone w przepisach w sprawie zbierania danych rynkowych (ust. 2).

Według art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30.03.2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych użyte w tej ustawie określenie „dane rynkowe” oznacza informacje o poziomie cen i wielkości obrotu artykułami rolno-spożywczymi niezależnie od miejsca jego prowadzenia, związanych z przedsiębiorcą.

W myśl § 2 ust. 1 pkt 1 ppkt a)-c) i ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22.07.2011 r. w sprawie zbieranych danych rynkowych dane rynkowe są zbierane w odniesieniu do rynku drobiu w zakresie poziomu ceny skupu i ceny sprzedaży. Z kolei cena skupu stanowi średnią cenę netto płaconą producentowi przez przedsiębiorcę w okresie zbierania danych rynkowych, wyrażoną w złotych za tonę drobiu rzeźnego (§ 3 tego rozporządzenia), a cena sprzedaży średnią cenę netto otrzymaną przez producenta w okresie zbierania danych rynkowych, wyrażoną w złotych za tonę produktów drobiarskich (§ 5 tego rozporządzenia). Dalej z § 12 pkt 10 przywołanego rozporządzenia wynika, iż dane rynkowe w odniesieniu do rynków drobiu przekazują przedsiębiorcy, którzy skupują drób rzeźny i dokonują

jego uboju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ostatnim roku kalendarzowym poddali ubojowi powyżej 100 000 sztuk brojlerów kurzych lub 20 000 sztuk brojlerów indyckich.

Z przytoczonych regulacji prawnych wynika, że przy ustalaniu wartości rynkowej zwierzęcia na rynku drobiu w dniu szacowania uwzględnia się cenę skupu i sprzedaży w wartościach netto, a nie brutto. Takie stanowisko wypływa z faktu, że wartość rynkową zwierzęcia podlegającego szacowaniu ustala się, uwzględniając aktualną cenę rynkową zwierzęcia w dniu szacowania oraz informacje określone w przepisach w sprawie zbierania danych rynkowych. Z kolei dane rynkowe, to informacje m.in. o poziomie cen w wartościach netto i wielkości obrotu artykułami rolno-spożywczymi niezależnie od miejsca jego prowadzenia i związanych z przedsiębiorcą, to ceny ustalone na podstawie tych przepisów należy uznać za ceny rynkowe. Dodatkowo wobec odwołania się przy wartości rynkowej zwierzęcia podlegającego szacowaniu do kryterium danych rynkowych w wartościach netto, konsekwentnie przyjęcia wymaga, iż drugie kryterium w postaci aktualnej ceny rynkowej zwierzęcia w dniu szacowania musi wyrażać się w wartości netto. Odmienne stanowisko doprowadziłoby do przyjęcia przy oznaczaniu wartości rynkowej zwierzęcia podlegającego szacowaniu wskaźników w różny sposób ustalanych. Taka metodologia też jest mniej wrażliwa na błędy (przy porównywaniu cen brutto wrażliwość na błędy jest większa z uwagi na różne funkcje pełnione przez marżę u podmiotów porównywalnych).

W analizowanej sprawie powód nie kwestionował przyjętych do wyliczenia wysokości należnego mu odszkodowania wartości takich jak wiek, kondycja i masa zwierzęcia. Nie zgłosił też zastrzeżeń do protokołu szacowania zwierzęcia. Nie zgadzał się jedynie z przyjętą do wyceny ceną rynkową za 1 kg indora twierdząc, że jest ona zaniżona o podatek VAT. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy pozwala na stwierdzenie, że pozwany wyliczając odszkodowanie obliczył je zgodnie z przywołanymi powyżej przepisami. Uwzględnił bowiem gatunek, masę, kondycję i wiek zwierzęcia, a także aktualną cenę rynkową zwierzęcia w dniu szacowania oraz informacje określone w przepisach w sprawie zbierania danych rynkowych (§ 6 ust. 2 pkt 1 i 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie rzeczoznawców wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do przeprowadzenia szacowania).

Zdaniem sądu, mając na uwadze powyższe rozważania, wartość rynkowa zwierzęcia podlegającego szacowaniu wyraża się wartością netto, a nie brutto. Jak zaś wypływa z protokołu szacowania trzy ceny indorów, których średnia została przyjęta do wyliczenia odszkodowania są cenami netto. Świadkowie H. K. i E. P. (dwóch rzeczoznawców) zeznały, że oznaczyły wartość rynkową zwierzęcia m.in. biorąc pod uwagę cenę kontaktową sprzedaży indorów jaką mógł uzyskać powód na podstawie okazanej umowy kontraktacji pomniejszoną o 7% VAT (cenę netto). Z kolei powiatowy lekarz weterynarii przyjął ceny opublikowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie (...) mięsa drobiowego nr 01/2017r. z dnia 12.01.2017r. z okresu 02-08.01.2017 r. i danych ze Zintegrowanego Systemu Rolniczej (...) Rynkowej Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12.01.2017r. (k. 131). Przy czym powiatowy lekarz weterynarii przyjął ją na poziomie 4,90 zł netto za 1 kg, zaś z ww. danych z (...) mięsa drobiowego nr 01/2017r. wynika, iż cena ta kształtowała się w makroregionie zachodnim na poziomie 4,89 zł netto. Konsekwentnie dwóch rzeczoznawców dokonało oszacowania wartości rynkowej zabitych zwierząt powoda na kwotę 339 298,96 zł, zaś powiatowy lekarz weterynarii na kwotę 319 724,02 zł. Średnia zaś z trzech kwot oszacowania wyniosła 332 773,98 zł.

W tym miejscu należy również zwrócić uwagę, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2013 r. III CZP 41/13 przy interpretacji pojęcia "cena rynkowa" artykułu rolnego dla potrzeb ustalenia odszkodowania za szkodę łowiecką (a w przedmiotowym przypadku za szkodę za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej) brak jest podstaw do utożsamiania jej z cenami, uzgadnianymi w indywidualnie zawieranych przez poszkodowanego rolnika w umowach, dotyczących upraw rolnych, w których następnie doszło do szkody łowieckiej.

Całokształt regulacji odpowiedzialności za szkody powstałe w hodowli wskazuje, że poszkodowanemu rolnikowi służy prawo do odszkodowania, obliczonego według stawek zobiektywizowanych, wynikających z układu cen artykułów rolnych na lokalnym rynku. Podstawą ustalenia wartości rynkowej rzeczy, będącej przedmiotem powszechnego obrotu, nie może być więc cena ustalona w umowie między rolnikiem a innym podmiotem, z uwagi na to, że może ona być rezultatem indywidualnie uzgodnionych przez strony warunków umowy, wynikających ze specyficznego splotu

ich relacji faktycznych i prawnych, a więc okoliczności często przypadkowych (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 12 października 2001 r., III CZP 57/01, OSNC 2002, Nr 5, poz. 57).

Z tych też względów domaganie się przez powoda przyjęcia stawek wynikających z umowy kontraktacji nie mogło być uznane za zasadne.

Niniejszy sąd w całości akceptuje i przyjmuje za własny pogląd Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 20 marca 2008 r. w sprawie 15339/02, zgodnie z którym pozytywny obowiązek państwa, by chronić własność prywatną przeciwko klęskom żywiołowym, nie może być interpretowany jako zobowiązujący państwo do wypłacenia odszkodowania w kwocie równej pełnej wartości rynkowej zniszczonej własności. Niewłaściwe byłoby nałożenie na państwo bezwzględnego obowiązku oceny szkód materialnych oraz poniesienia odpowiedzialności deliktowej w okolicznościach, w których podjęło ono środki poprzez powszechny system pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych.

W końcu należy również odnieść się do twierdzeń powoda o konieczności doliczenia podatku VAT do wypłaconego odszkodowania. Twierdzenia takie są bezpodstawne.

Sama wypłata odszkodowania, podobnie jak i jego otrzymanie, co do zasady, nie może być uznane za czynność podlegającą opodatkowaniu VAT.

Odszkodowaniem jest wypłata określonej kwoty pieniędzy, która stanowi wynagrodzenie za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, służące zadośćuczynieniu poniesionym przez nią stratom. Otrzymanie lub przekazanie odszkodowania nie zostało wymienione w art. 5 ustawy o (...) jako czynność podlegająca opodatkowaniu VAT.

W przepisie art. 7 ust. 1 ustawy o VAT zawarta została definicja pojęcia odpłatna dostawa towarów. W myśl tego przepisu za dostawę towarów uznaje się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Natomiast definicja towaru w rozumieniu przepisów ustawy o VAT określona została w art. 2 pkt 6 ustawy. Ustawodawca w przepisie tym wskazał, że za towary uznaje się: rzeczy ruchome, jak również wszelkie postacie energii, budynki i budowle lub ich części, będące przedmiotem czynności podlegających opodatkowaniu VAT, które są wymienione w klasyfikacjach wydanych na podstawie przepisów o statystyce publicznej, a także grunty.

Wypłata odszkodowania nie jest zatem dostawą towarów, albowiem pieniądze nie zostały wymienione w ustawie o VAT jako towar. Przez odpłatne świadczenie usług w rozumieniu przepisów ustawy o VAT należy uznać każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów, w tym również przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej oraz zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji.

Z uwagi na to, że wypłacone odszkodowanie stanowi zadośćuczynienie za szkodę, która została wyrządzona podmiotowi, lub za utracone przez niego korzyści, czynność tego rodzaju nie może zatem być uznana za wykonanie usługi.

Przeprowadzona powyżej analiza doprowadza do wniosku, że sama wypłata odszkodowania, podobnie jak i jego otrzymanie, co do zasady, nie może być uznane za czynność podlegającą opodatkowaniu VAT. Twierdzenie to wynika z tego, że: otrzymanie odszkodowania nie zostało wymienione w ustawie jako czynność podlegająca VAT, otrzymane z tytułu odszkodowania pieniądze nie są towarem w rozumieniu przepisów ustawy o VAT, a zatem przekazanie prawa do rozporządzania nimi nie stanowi dostawy towarów i wreszcie: otrzymane z tytułu odszkodowania pieniądze są zadośćuczynieniem za szkodę, która została wyrządzona podmiotowi, lub za utracone korzyści i czynność taka nie może być uznana za świadczenie usługi.

Ponadto jak wskazuje się w orzecznictwie sądowo-administracyjnym² zryczałtowany zwrot podatku przysługuje rolnikowi ryczałtowemu tylko wtedy, gdy dokonuje "dostawy" produktów rolnych, tzn. **gdy dokonuje odpłatnego przeniesienia prawa do rozporządzania tymi towarami jak właściciel**. Musi to być odpłatne

przeniesienie tego prawa na rzecz innego podmiotu. Na tą okoliczność wskazał również Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 15 września 2011 r. w połączonych sprawach C-180/10 i C-181/10 (Zbiór Orzeczeń 2011 r. s. I- (...)) podkreślając, że transakcje rolników ryczałtowych inne niż dostawa produktów rolnych i świadczenie usług rolniczych w rozumieniu art. 295 ust. 1 dyrektywy VAT, dokonywane przez rolnika ryczałtowego w ramach jego działalności rolniczej, podlegają zasadom ogólnym dyrektywy.³

Z kolei w wyroku z 15 lipca 2004 r. Trybunał Sprawiedliwości w sprawie C-321/02 F.-amt R. v. D. H. (orzeczenie wstępne), Zb. Orz. 2004, s. I- (...) podkreślił, że zgodnie z brzmieniem art. 25 szóstej dyrektywy, wspólny system ryczałtowy ma na celu zrekompensowanie podatku pobranego od zakupu przez rolników ryczałtowych towarów i usług, poprzez wypłatę ryczałtowej kwoty rekompensaty na rzecz producentów rolnych wykonujących działalność w ramach gospodarstwa rolnego, leśnego lub połowowego, ***jeśli dostarczają oni produkty rolne lub świadczą usługi rolnicze***. Kwota rekompensaty wyliczana jest na podstawie określonej stawki procentowej, ustalonej przez Państwa Członkowskie, do ceny netto towarów dostarczanych przez danego rolnika ryczałtowego lub do ceny netto świadczonych przez niego usług na rzecz nabywcy towarów lub usług niebędącego rolnikiem ryczałtowym. Rekompensata jest wypłacana albo przez organy podatkowe, albo przez podatnika, któremu dostarczane są towary lub na którego rzecz świadczone są usługi i ***wyklucza wszelkie inne formy odliczeń należnego podatku VAT***.

Na koniec, mając na uwadze twierdzenia powoda o stratach finansowych, jakie poniósł w związku z przymusowym ubojem ptaków w związku z ogniskiem ptasiej grypy, należy zwrócić uwagę, że odszkodowanie jakie zostało mu wypłacone jest zwolnione z podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2032)⁴. Jednocześnie fakt, że podatek dochodowy płacił w formie ryczałtu z działów specjalnych produkcji rolnej nie zamyka mu możliwości wykazania straty w roku podatkowym pod warunkiem spełnienia przesłanek z art. 9 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Powyższe instrumenty, stworzone przez państwo, celem pomocy rolnikom w sytuacjach m.in. takich jaka spotkała powoda, powodują pomniejszenie finansowej straty i powodują, że sytuacja rolnika, którego stado poddane zostało przymusowemu ubojowi, z uwagi na wykrycie choroby zakaźnej, jest porównywalna (maksymalnie zbliżona) do tej, w jakiej by się znalazł, gdyby ptasiej grypy u niego nie wykryto.

Mając więc na uwadze podatkowe zwolnienia, sformułowanie przepisów regulujących działalność państwa w przypadku wykrycia choroby zakaźnej oraz skonstruowanie przez ustawodawcę instytucji odszkodowania w art. 49 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nie ma podstaw do tego, aby przyjmować, że rolnikowi ryczałtowemu należy wypłacać odszkodowanie w wysokości obejmującej kwotę jaką uzyskałby od kontraktującego z umowy kontraktacji w wysokości brutto. Kwota odszkodowania odpowiadać ma wartości rynkowej, a więc zobiektywizowanej, tym samym właściwe dla jest ustalenia są ceny odnotowane dla danego produktu rolnego na rynku lokalnym. W sytuacji takiej nie ma żadnych podstaw, aby tak ustalone odszkodowanie podwyższać o podatek VAT i rekompensować uszczerbki polegające na niemożliwości uzyskania rekompensaty za podatek VAT, który rolnik ryczałtowy zapłacił kupując pasze, energię elektryczną, opłacając czynsz itp. Brak jest bowiem ku temu podstawy prawnej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 49 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt sąd oddalił powództwo w całości. W ocenie sądu pozwany prawidłowo wyliczył odszkodowanie dla powoda za zwierzęta zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej.

Sąd oparł swoje orzeczenie w części na opinii biegłego sądowego z zakresu drobiarstwa. Z uwagi na wcześniejsze zważania, sąd nie przypisał jej przymiotu wiarygodności w zakresie stwierdzenia przez biegłego, że średnia masa zwierzęcia przy szacowaniu wynosiła 20,20 kg, cenę skupu żywca wynosiła netto – 4,98 zł. W pozostałej części sąd dał wiarę tej opinii. Z uwagi na posiadane wiadomości specjalne, poziom wiedzy i doświadczenie zawodowe, biegły mógł w sposób profesjonalny, ustalić i ocenić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a bez wątpienia wymagających wiadomości specjalnych. Sąd nie posiada wiedzy fachowej, za pomocą której mógłby ocenić rozmiar szkody jakiej doznał powód. Nie należy również zapominać, iż dowód z opinii biegłego, jest o tyle pomocny dla sądu,

iż cechuje go obiektywizm, bezstronność oraz brak interesu w sprawie. W ocenie sądu opinia biegłego sporządzona w niniejszej sprawie jest rzetelna i logiczna.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego R. G. (1) na okoliczność wyliczenia należnego powodowi odszkodowania przy przyjęciu parametrów ściśle określonych przez powoda w piśmie z dnia 11.12.2017 r., ponieważ do dokonania tego rodzaju wyliczenia (przy zastosowaniu oznaczonych parametrów) nie była niezbędna wiedza specjalistyczna. Ponadto przyjęcie w ramach jednego z tych parametrów ceny brutto było w ocenie sądu niezasadne z uwagi na wcześniejsze zważenia. Biegły ten nie ma wiadomości specjalnych co do prawa, stąd nie może wypowiedzieć się co do tego, czy odszkodowanie winno być ustalone w kwocie brutto, czy netto. Dalsze argumenty podnoszone przez powoda w tej materii nie miały wpływu na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto niezadowolenie strony z wyników opinii biegłego nie stanowi podstawy dla przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej tego biegłego lub też powoływania innego biegłego z danej specjalności.

W myśl przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. konsekwencją zasady odpowiedzialności za wynik procesu byłoby obciążenie powoda na rzecz pozwanego kosztami procesu. Pozwany wygrał bowiem proces w całości.

Z kolei art. 102 k.p.c. stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Artykuł 102 k.p.c. dopuszczający możliwość nie obciążania przegrywającego w całości lub w części kosztami procesu jest wyjątkiem od zasady i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco, wyklucza uogólnienia i może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Do kręgu okoliczności branych przez sąd pod uwagę przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i te będące „na zewnątrz” procesu. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd należą zwłaszcza te dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. W orzecznictwie sądów powszechnych podkreśla się, iż sama zła sytuacja materialna strony nie uzasadnia nieobciążania strony powodowej kosztami postępowania.

Sąd nie znalazł okoliczności szczególnych, które uzasadniałyby pozbawienie pozwanego zwrotu poniesionych kosztów. Subiektywne przekonanie powoda o zasadności powództwa nie miało obiektywnego uzasadnienia. Brak jest okoliczności, które uzasadniałyby przekonanie, że rolnik winien otrzymać pełną kwotę odszkodowania, a więc również zryczałtowaną kwotę podatku VAT, w wysokości takiej, jak na podstawie umowy kontraktacji. Wnosząc pozew w niniejszej sprawie powód winien liczyć się z negatywną oceną swojego stanowiska a tym samym koniecznością poniesienia kosztów procesu, które przy wskazanej przez siebie wartości przedmiotu sporu były znane. Pozwany zaangażowany w proces skorzystał z usług radcy prawnego. Okoliczność czy było to w ramach stałej obsługi prawnej, czy poza nią nie ma znaczenia dla sprawy i nie powinno rzutować na orzeczenie o kosztach. Niedopuszczalne jest w tym zakresie snucie domysłów i opieranie się na występującej na rynku usług prawniczym praktyce, w sytuacji gdy niewiadomo, jak kwestię tą rozwiązał pozwany.

Zgodnie z § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U., poz. 1804) minimalne wynagrodzenie radcy prawnego wynosi 3 600 zł i taką kwotę powód winien zapłacić na rzecz pozwanego.

Sprawę rozpoznano na podstawie przepisów o postępowaniu zwykłym.

1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. nr 54, poz. 535 z późn. zm.)

2 Por. wyrok WSA w Szczecinie z 24.01.2008 r. sygn. akt I SA/Sz 604/07; wyrok WSA w Bydgoszczy z 10.01.2006 r. sygn. akt I SA/Bd 571/05

3 Por. również wyroki z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-321/02 H., Z. O. s. I- (...), pkt 31, 36; a także z dnia 26 maja 2005 r. w sprawie C-43/04 S. S., Z. O. s. I- (...), pkt 20

4 Por. interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w W. z 23.03.2010 r. (...) -45/10-2/AM ((...)) oraz z 2.07.2012 r. (...) -442/12-5/EC ((...))